

Spółdzielcza Grupa Bankowa

**Ujawnienie informacji dotyczących
adekwatności kapitałowej oraz innych informacji
Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu
podlegających ogłaszaniu
według stanu na 31 grudnia 2022 roku**

KOMITET AUDYTU
w Powiatowym Banku Spółdzielczym
w Gostyniu

Gostyni 20.06.2023.
Arcewiczewy
PM
Naucki

Załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Nadzorczej PBS w Gostyniu

Nr 63/VI/2023 z dnia 20.06.2023 roku

RADA NADZORCZA

Powiatowego Banku Spółdzielczego

w GOSTYNIU

Gostyni 20.06.2023.
Ustrowski
Wils

Gostyń, czerwiec 2023

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu podlegających ogłaszaniu według stanu na 31 grudnia 2022 roku”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu”, zatwierdzonymi przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku. Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Zespół ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej. Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2022 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2022. Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <http://pbsgostyn.pl/o-banku/zasady-ladu-korporacyjnego/>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: *Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu*,
- 2) kod LEI Banku to: 259400QK55WMTRX85V21,
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą tys. zł, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku,
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości,
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku	4
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.....	5
3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	7
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF	10
5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	17
Zarządzanie konfliktami interesów.....	17
Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym..	19
6. Opis systemu kontroli wewnętrznej	19
7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	22
8. Pozostałe informacje podlegające ujawnieniu	22
9. Oświadczenie Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu.....	23

1. Ogólne informacje o Banku

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu, którego siedziba znajduje się w Gostyniu przy ulicy 1 Maja 18. Bank wpisany jest do KRS przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, IX Wydział Gospodarczy KRS pod nr 0000023943. PBS w Gostyniu posiada Nr statystyczny REGON 000505059 oraz NIP 696-10-02-954. Bank posiada zarejestrowany w KDPW kod identyfikujący (LEI) Nr 259400QK55WMTRX85V21. Bank przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym według stanu na 31.12.2022 roku. Działalność prowadzona jest w złotych oraz w walutach wymienianych.

Bank prowadzi działalność zgodnie ze statutem na terenie całego kraju.

W 2022 roku Bank prowadził działalność poprzez:

- Centrale w Gostyniu,
- Oddział w Borku Wielkopolskim,
- Oddział w Pogorzeli,
- Oddział w Piaskach,
- Filię w Pępowie,
- Filię w Krobi,
- Punkt Kasowy ul. Łokietka 1 w Gostyniu,
- Punkt Kasowy ul. Słowackiego 73 w Gostyniu,
- Oddział Regionalny w Górze,
- Punkt Kasowy ul. Bolesława Chrobrego 13 w Górze,
- Filię w Wąsoszu.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu należy do Zrzeszenia SGB Bank S.A. w Poznaniu.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności jego uczestników.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank nie prowadzi działalności handlowej.

Bank nie posiada udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SGB - Bank S.A. w Poznaniu	4 865,60 tys. zł	Pozostałe pośrednictwo pieniężne	Nie pomniejsza
Spółdzielczy System Ochrony SGB	2,00 tys. zł	Szacowanie, kontrola i monitorowanie ryzyka działalności członków, wykonywanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz udzielania pomocy finansowej	Nie pomniejsza
PartNet sp. z o.o.	65,10 zł	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	Nie pomniejsza

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	e
		2022-12-31	2021-12-31
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	34 834	25 257
2	Kapitał Tier I	34 834	25 257
3	Łączny kapitał	34 834	25 257
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	151 298	139 252
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	23,02%	18,14%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	23,02%	18,14%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	23,02%	18,14%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00%	0,00%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	15,02%	10,14%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	331 590	328 287
14	Wskaźnik dźwigni (%)	10,51%	7,69%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			

EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	29 366 828	28 378 473
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	10 692 561	9 413 823
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	2 220 246	1 869 725
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	9 179 974	8 824 308
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	319,90%	321,59%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	57 741 399	55 966 396
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	32 630 491	32 194 483
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	176,96%	173,84%

Zgodnie z długoterminowymi celami kapitałowymi zawartymi w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w PBS w Gostyniu Bank dąży do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Według stanu na 31.12.2022 r. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu posiadał dostępne fundusze własne na poziomie 34 834 tys. zł, tj. o 9 577 tys. zł wyższe niż fundusze odnotowane na 31.12.2021 r. Tak znaczny wzrost spowodowany był przejściem Banku Spółdzielczego w Górze dnia 28.02.2022 r. oraz dopisaniem wyniku finansowego za rok 2021. Łączna kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła 151 298 tys. zł i wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 12 046 tys. zł. Współczynniki kapitałowe zostały zachowane na bezpiecznym poziomie spełniającym cele kapitałowe wynikające ze Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w PBS w Gostyniu, a także te wynikające z przepisów zewnętrznych. Minimalny poziom łącznego współczynnika wypłacalności powinien wynosić min. 14,50%. Według stanu na 31.12.2022 r. niniejszy współczynnik wyniósł 23,02%. Pozostałe współczynniki kapitałowe tzn. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I oraz Współczynnik kapitału Tier I pozostawały na tym samym poziomie i spełniały minimalne wymogi odpowiednio min. 10% i 11,5%. Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych wyniósł 15,02%.

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w mierze ekspozycji całkowitej. Zgodnie z Strategią zarządzania i planowania kapitałowego w PBS w Gostyniu Bank powinien utrzymywać wskaźnik dźwigni finansowej na poziomie min. 5%. Według stanu na 31.12.2022 r. Bank odnotował niniejszy wskaźnik na poziomie 10,51%, zatem wyżej wymieniony limit został zachowany. Wskaźnik poprawił się w stosunku do poprzedniego roku, w związku ze wzrostem kapitału Tier I. Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni stanowi 3%.

Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykami w PBS w Gostyniu Bank celem strategicznym jest utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy. Niniejszy wewnętrzny poziom ostrzegawczy to odpowiednio min. 100% i min. 115%. Zagregowany wskaźnik pokrycia wpływów netto wyniósł 319,90%, natomiast wskaźnik stabilnego finansowania netto osiągnął poziom 176,96%, a zatem wskaźniki spełniają wymagane minimum i świadczą o bezpieczeństwie płynności Banku.

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

Ryzyko operacyjne - możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank wyróżnia, opisane szczegółowo w odrębnych procedurach wewnętrznych, następujące podkategorie ryzyka operacyjnego:

- 1) ryzyko bezpieczeństwa (fizycznego, informacji, usług bankowości elektronicznej, ICT);
- 2) ryzyko ciągłości działania;
- 3) ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 4) ryzyko nadużyć i defraudacji;
- 5) ryzyko prawne;
- 6) ryzyko outsourcingu;
- 7) ryzyko bancassurance;
- 8) ryzyko prowadzenia działalności (postępowania);
- 9) ryzyko modeli.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 6) transfer / dzielenie ryzyka z podmiotami posiadającymi większe doświadczenie i możliwości, w szczególności w zakresie nowoczesnych technologii i zaawansowanych produktów i usług bankowych oferowanych z ich wykorzystaniem.

Bank realizuje wyżej opisane cele strategiczne poprzez:

- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) opracowanie i wdrożenie zasad zarządzania modelami oraz zasad zarządzania ryzykiem wynikającym ze stosowania modeli;
- 5) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy w tym nierekomendowanie możliwości powierzania czynności przedsiębiorcom zagranicznym (w tym z krajów trzecich);

- 6) zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- 7) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
- 8) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 9) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
- 10) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy, w przypadku powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu, jeżeli w związku z realizacją umowy występuje zagrożenie dla realizacji celów określonych powyżej w szczególności w wyniku:
 - niewykonania świadczenia ze strony dostawcy usług,
 - pogorszenia jakości wykonywanej funkcji oraz rzeczywistych lub potencjalnych zakłóceń działalności spowodowanych niewłaściwym wykonaniem funkcji lub jej niewykonaniem,
 - istotnego zagrożenia dla odpowiedniego i ciągłego wykonywania danej funkcji;
- 11) posiadanie udokumentowanej strategii wyjścia w przypadku outsourcingu krytycznych lub istotnych funkcji.

W 2022 roku w Banku ogółem koszty zdarzeń ryzyka operacyjnego wyniosły 408,74 tys. zł, w tym koszty rzeczywiste w wysokości 240,33 tys. zł oraz koszty potencjalne 171,12 tys. zł, natomiast odzysk wyniósł 2,71 tys. zł. Poniższe zdarzenia obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w tabeli, na łączną kwotę 240,33 tys. zł brutto i 237,62 tys. zł netto.

Najistotniejsze zdarzenia, co do których odnotowano rzeczywiste straty operacyjne odnoszą się do kategorii: szkody w rzeczowych aktywach trwałych, oszustwo zewnętrzne oraz zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2022 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto* w tys. zł	Straty netto** w tys. zł
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-
	Błędy wewnętrzne	-	-
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	150,00	150,00
	Bezpieczeństwo systemów	-	-
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	22,13	22,13
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-
	Wady produktów	-	-
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	-	-
	Usługi doradcze	-	-

Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	34,70	34,70
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	33,42	31,81
	Incydenty IT	-	-
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	0,08	-1,02
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-
	Napływ i dokumentacja klientów	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku	-	-
	Sprzedawcy i dostawcy	-	-
Razem		240,33	237,62

**Straty brutto według stanu na 31.12.2022 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka*

***Straty netto według stanu na 31.12.2022 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka*

Suma strat netto w 2022 roku stanowiła 10,9916% wskaźnika podstawowego. Odnotowane straty w 2022 roku mieszczą się w granicach przyjętego poziomu apetytu na ryzyko. Odnotowane zdarzenia i poniesione straty nie spowodowały znaczącego wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne w efekcie czego nie zachodziła konieczność tworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych. Odnotowane zdarzenia nie spowodowały sytuacji, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na działalność Banku stanowiąc zagrożenie dla ciągłości działania czy też poniesienia znaczącej straty. Bank w toku prowadzonego nadzoru i monitoringu ryzyka operacyjnego na bieżąco podejmuje działania w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne starając się zredukować jego poziom i ryzyko wystąpienia strat.

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów ICT, wprowadzanie/udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia/outsourcing), wdrażanie/doskonalenie systemów antyfraudowych i AML/CFT, doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

W Banku dopuszczalne są niżej wskazane sposoby traktowania ryzyka operacyjnego:

- 1) akceptacja ryzyka – zaakceptowanie ryzyka w sposób świadomy i obiektywny, przy założeniu, że spełnione zostały warunki oraz kryteria akceptacji ryzyka przyjęte przez Bank – jeżeli poziom ryzyka spełnia kryteria akceptowania ryzyka, to nie ma potrzeby wdrażania dodatkowych zabezpieczeń i ryzyko może zostać zaakceptowane (zachowane);
- 2) unikanie ryzyka – osiągnięte jest poprzez podjęcie decyzji o całkowitym uniknięciu ryzyka przez wycofanie się z planowanej lub istniejącej działalności lub zbioru działalności, lub zmianę warunków,

w których działalność ta jest prowadzona, jeżeli zidentyfikowane rodzaje ryzyka są uznawane za zbyt wysokie lub koszty wdrożenia innych wariantów postępowania z ryzykiem przewyższają korzyści;

- 3) ograniczanie ryzyka – osiągnięte w szczególności poprzez wdrożenie, usunięcie lub zmianę zabezpieczeń (mechanizmów sterowania ryzykiem), tak aby ryzyko rezydualne można było ponownie oszacować jako ryzyko akceptowalne, np.:
 - wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
 - wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
 - stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych);
- 4) transferowanie ryzyka – przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny, który może skutecznie zarządzać ryzykiem, poprzez:
 - zlecenie wykonywania czynności na zewnątrz (outsourcing),
 - zastosowanie ubezpieczenia.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna.

W ramach Systemu Ochrony SGB Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony SGB.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i Systemie Ochrony SGB zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;

- b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
 - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
 - g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
 - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
 - i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
 - j) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu stabilnego finansowania netto (NSFR);
 - k) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
- a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony SGB;
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony SGB (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony SGB;
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
 - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
 - f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;
 - g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Główny Księgowy jako komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Oddziały i Filie Banku odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Zespół ds. Ryzyk i Analiz jako Komórka monitorowania ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Komitet Zarządzania Ryzykami, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje procedury z zakresu ryzyka płynności;
- 2) opiniuje poziom limitów;
- 3) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku;
- 4) wydaje rekomendacje dla Komórki zarządzania „wolnymi środkami” mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- 5) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty ogółem – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponieść Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, a ich udział w ogólnej sumie pasywów powinien stanowić co najmniej 75%. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych Plan utrzymywania i rozwoju bazy depozytowej sektora niefinansowego. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach Minimum Depozytowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31.12.2022 r.

Pozycja	2022 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	95 649	137 006
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	285 885	285 885
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	190 236	148 879

Bank wyznacza bufor płynności uwzględniając awaryjne przepływy pieniężne (wraz z wypływem depozytów elektronicznych). Na podstawie analizy awaryjnych przepływów kwota konieczna do utrzymania przez Bank bufora płynności zapewniającego ciągłość działania przez 7 dni wynosi 95 649 tys. zł, natomiast bufor płynności do 30 dni wynosi 137 006 tys. zł. Bank dysponuje odpowiednimi aktywami nieobciążonymi możliwymi do pozyskania w terminach do 7 dni i do 30 dni, które w pełni zabezpieczają wymagane bufory płynności.

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31.12.2022 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2022 ROK
Środki w kasie	5 522
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	1 012
Bony pieniężne NBP	96 220
Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	8 000
Obligacje i inne płynne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	57 000
Lokaty w Banku Zrzeszającym	128 495
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	18 931

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

Na dzień 31.12.2022 r. suma aktywów nieobciążonych wynosiła 315 590 tys. zł, natomiast aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności wyniosły 305 840 tys. zł.

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na 31.12.2022 r.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2022 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100,00%	319,90%
NSFR - zagregowany	100,00%	176,96%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31.12.2022 r.

Miara - limity wewnętrzne	2022 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	100,00%	1045,30%
NSFR - indywidualny	115,00%	242,73%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą m. in.:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji.

W poniższej tabeli pokazano lukę płynności wg stanu na 31.12.2022 r.

2022 ROK	do 1 m-ca	> 1 m-c <= 3 m-ce	> 3 m-ce <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lata <= 5 lat	> 5 lat
Luka płynności kontraktowa	149 435	11 620	10 024	37 060	-15 923	-47 996	-135 973
Luka płynności skumulowana	256 527	161 055	171 079	208 139	192 216	144 220	130 749

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31.12.2022 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	80 675	2 dni
Pożyczka płynnościowa z Części płynnościowej Funduszu Pomocowego	221 913	2 dni
jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 000	2 dni

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;

- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania;
- 9) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

Zarządzanie konfliktami interesów

Źródła konfliktu interesów

Źródłem konfliktu interesów mogą być w szczególności:

- 1) wzajemne niespójności regulacji wewnętrznych Banku, skutkujące zachwianiem procesu podejmowania decyzji przez organ Banku, w tym poprzez nakładanie się kompetencji lub zadań przyporządkowanych do poszczególnych pionów zarządzania;
- 2) zawarte umowy cywilne z Bankiem albo innymi podmiotami przez Członka organu Banku, osobę zajmującą stanowisko kierownicze, pracownika Banku oraz osobę bliską, skutkujące wyłączeniem lub zachwianiem u niego swobody podejmowania decyzji lub składania oświadczeń woli w imieniu Banku, których celem nadrzędnym powinien być interes Banku;
- 3) istnienie stosunku organizacyjnego pomiędzy Członkiem organu Banku, osobą zajmującą stanowisko kierownicze, pracownikiem lub osobą bliską, a osobą lub podmiotem ubiegającym się o określony produkt lub usługę Banku;
- 4) przyjęcie lub obietnica przyjęcia przez Członka organu Banku, osobę zajmującą stanowisko kierownicze lub pracownika Banku zachęty, w tym ze skutkiem wyłączenia lub zachwiania swobodą podejmowania decyzji lub składania oświadczeń woli w imieniu Banku, których celem nadrzędnym powinien być interes Banku.

Podstawowe zasady zapobiegania ryzyku konfliktu interesów

Bank ustala następujące zasady w zakresie zapobiegania ryzyku konfliktu interesów:

- 1) Członkowie organów Banku oraz osoby na stanowiskach kierowniczych zobowiązani są do unikania działań, które powodują lub mogą spowodować możliwość wystąpienia konfliktu interesów;
- 2) Członkowie organów Banku, którzy pełnią lub mają pełnić określone funkcje w organach innych podmiotów, informują o tym fakcie Radę Nadzorczą Banku;
- 3) obowiązkiem Członków organów Banku, osób na stanowiskach kierowniczych i pracowników Banku jest ujawnienie Bankowi wszelkich spraw, w tym informacji dotyczących osób bliskich lub podmiotów powiązanych z Członkami organów Banku albo osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku, które spowodowały lub mogą spowodować konflikt interesów;
- 4) obowiązkiem Członków organów Banku oraz osób na stanowiskach kierowniczych jest wyłączenie się od głosowania lub podejmowania decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesów lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku.

Dla zapobieżenia konfliktowi interesów w Banku stosowane są:

- 1) odpowiednie procedury zawierania przez Bank transakcji z Członkami organów Banku, osobami na stanowiskach kierowniczych, a także podmiotami i osobami z nimi powiązаныmi;
- 2) podział zadań oraz procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz ryzyku, wynikającemu z powiązań personalnych, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji i zawierania transakcji mogących rodzić konflikt interesów;

3) zdecydowane działania w odpowiedzi na wszelkie naruszenia Polityki.

Mechanizmy kontrolne w zakresie ryzyka konfliktu interesów

W Banku zostały jednoznacznie określone kompetencje oraz schematy podległości służbowej w obszarze zarządzania na różnych szczeblach organizacyjnych.

Podział kompetencji zapobiega przyporządkowaniu zakresu odpowiedzialności mogącemu prowadzić do konfliktu interesów. Przypisanie poszczególnym osobom bądź zespołom zakresu odpowiedzialności powodującego powstawanie konfliktu interesów może prowadzić do ukrywania szkód, błędów lub niewłaściwych działań.

Tworząc, dokumentując i aktualizując schematy podległości zawarte w Regulaminie Organizacyjnym, a także w innych regulacjach wewnętrznych identyfikuje się i eliminuje potencjalne konflikty interesów, czemu służy, między innymi, dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych w zakresie struktury organizacyjnej, podziału zadań i systemu decyzyjnego.

Mechanizmem kontrolnym jest również:

- 1) przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych dotyczących zawierania transakcji i nadzór nad ich stosowaniem;
- 2) obowiązek zgłaszania ryzyka konfliktu interesów przez Członków organów Banku, osób na stanowiskach kierowniczych i pracowników Banku, a także odpowiednio powstrzymania się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie (dotyczy to również sytuacji konfliktu interesów między Bankiem i klientem lub Członkiem organu/pracownikiem i klientem).

Monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka konfliktu interesów

- 1) Zgłoszone przypadki ryzyka konfliktu interesów są monitorowane przez Zespół ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, które obejmuje je testami zgodności (poprzez przeglądy, kontrolę wewnętrzną) w zakresie przestrzegania zasad związanego ze zgłoszonymi przypadkami ryzyka konfliktu interesów.
- 2) Zespół ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej dokonuje również, poprzez odpowiednie testy zgodności (przeglądy, kontrolę wewnętrzną), monitorowania mechanizmów kontroli wewnętrznej (kontroli ryzyka).
- 3) Zespół ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów zgodności w zakresie zgłoszonych przypadków ryzyka konfliktu interesów oraz testów dotyczących mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Według stanu na 31.12.2022 r. Bank zidentyfikował 1 rzeczywisty konflikt interesów, który wynikał z powiązań personalnych oraz bezpośredniej podległości służbowej. Niniejszy konflikt został rozwiązany na mocy Uchwały Zarządu 71/IV/2023 z dnia 26.04.2023 r. poprzez wyeliminowanie bezpośredniej podległości służbowej. Bank zidentyfikował ponadto 8 potencjalnych konfliktów interesów, również związanych z powiązaniem personalnymi, które podlegają stałemu monitoringowi.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w „Polityce wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Gostyniu”, maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie pięciokrotności.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

Na datę 31 grudnia 2022 r. stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym wynosił 3,41.

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Komitet Audytu odpowiedzialny jest za bieżący nadzór nad skutecznością systemu kontroli wewnętrznej, w tym przyjmowanie informacji sprawozdawczych, a także wypracowanie ocen i rekomendacji, oraz przekazywanie ich wyniku Radzie Nadzorczej w celu zapewnienia wykonywania zadań Radzie Nadzorczej związanych z nadzorem nad systemem kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- 2) komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio:

- 1) poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych,
- 2) pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Kierownik Zespołu ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, a także Kierownik Zespołu ds. Ryzyk i Analiz, Główny Księgowy, Administrator Bezpieczeństwa Informacji, Stanowisko ds. Ochrony Osób i Mienia, Kierownik/Koordinator PPIIFT, Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony tj. Zespołu ds. Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach kwartalnych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,

- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Stosowną ocenę w tym zakresie przeprowadza w odniesieniu do Członków Zarządu Rada Nadzorcza, a Zebranie Przedstawicieli w toku dokonywanej oceny Rady Nadzorczej.

Poszczególni członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie sprawują żadnych funkcji w Zarządzie lub Radzie Nadzorczej innego podmiotu wynikającego z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe i spełniają wymagania określone w tym artykule.

8. Pozostałe informacje podlegające ujawnieniu

Stopa zwrotu aktywów liczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 1,48%.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

9. Oświadczenie Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PREZES ZARZĄDU Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu
14.06.2023r.	Marek Banaszak	Prezes Zarządu	 Marek Banaszak
14.06.2023r.	Jarosław Celka	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych	WICEPREZES ZARZĄDU Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu Jarosław Celka
14.06.2023r.	Bogumiła Agata Szydłowska	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	Wiceprezes Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Gostyniu Bogumiła Szydłowska